

**Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát
Arabská 683, 160 66 Praha 6**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIS-3874/24-S
Sp. zn. ČŠIS-S-774/24 S

Název	Základní škola Mšeno, příspěvková organizace
Sídlo	Boleslavská 360, 277 35 Mšeno
E-mail	zs.mseno@seznam.cz
IČO	67 799 400
Identifikátor	600 047 695
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Jiřina Trunková
Zřizovatel	město Mšeno
Místo inspekční činnosti	Boleslavská 360, Mšeno
Inspekční činnost na místě	23. – 24. 10. a 1. 11. 2024

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů (dále „ŠVP“), naplňování ŠVP a jeho souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost základní školy, školní družiny a školní jídelny. Aktuálně se v 16 třídách základní školy vzdělává 309 žáků (naplněnost 86 %) včetně 67 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále „ŠVP“), z nichž 13 podle individuálního vzdělávacího plánu. Škola eviduje 12 žáků s odlišným mateřským jazykem a různě velkou jazykovou bariérou. V rámci pravidelné docházky se ve čtyřech odděleních

školní družiny vzdělává 118 účastníků zájmového vzdělávání (naplněnost 98 %). Počet žáků a tříd od předchozí inspekční činnosti v roce 2017 vzrostl. Počet žáků se SVP se téměř zdvojnásobil.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka působí ve své funkci dlouhodobě. Ve své činnosti pokračuje v naplňování realisticky nastavených koncepčních cílů, které průběžně evaluuje a v souladu se ŠVP pro základní a zájmové vzdělávání systematicky realizuje. Nastavené priority ve výchovně vzdělávacím procesu, zlepšování materiálních podmínek a udržování dobrého školního, pracovního a tvůrčího klimatu se jí daří i nadále většinou efektivně uskutečňovat. Část kompetencí účelně delegovala na svou zástupkyni. Na řízení se cíleně podílí pedagogická rada a systém metodických orgánů. Poznatky z kontrolní a hospitační činnosti jsou individuálně projednávány s pedagogy a jsou přijímána konkrétní opatření. U některých vyučujících se zřetelem ke sledovanému průběhu vzdělávání je příležitostí ke zlepšení zaměřit se na diferenciaci výuky vzhledem k individuálním schopnostem žáků.

Pedagogický sbor se v souvislosti s růstem počtu žáků početně navýšil, přičemž podíl odborně kvalifikovaných pedagogických pracovníků oproti minulému inspekčnímu hodnocení vzrostl na téměř 88 %. Dochází také k jeho přirozené obměně. Ředitelka prokazatelně hledá kvalifikované pedagogy. Z aktivního přístupu většiny pedagogů k dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků je zřejmé, že se s vizí školy ztotožňují a týmově spolupracují, což dokládají vzájemné hospitace a vedená profesní portfolia. Poznatky z jejich vzdělávání, které odpovídá potřebám školy, si vzájemně předávají a převážně vhodně je implementují do výuky. Specializované funkce výchovné poradkyně a školní metodičky prevence, koordinátora environmentálního vzdělávání a osvěty a koordinátora informačních technologií jsou vykonávány kvalifikovaně.

Škola aktivně získává a účelně využívá finanční prostředky poskytnuté ze státního rozpočtu, příspěvku zřizovatele, vybrané úplaty za vzdělání ve školní družině, doplňkové činnosti a získaných dotací z projektů. Díky tomu škola příkladně zlepšuje materiální podmínky, které podporují naplňování ŠVP. Byly mj. provedeny rekonstrukce učeben chemie a fyziky, vznikla nová místnost pro činnost školní družiny, cvičná kuchyňka, hudebna a relaxační místnost, která slouží zároveň k výuce etické výchovy a výchovy ke zdraví. Rekonstruovaná tělocvična a venkovní hřiště vytváří velmi dobré podmínky pro pohybové činnosti žáků. Aktivní je škola při pořizování moderních digitálních technologií.

Vnitřní a vnější informační systém školy probíhá v rámci komunikační platformy, kterou funkčně využívají aktéři vzdělávání. Cílené rozvíjení pestrých partnerských vztahů má pozitivní vliv na podmínky, průběh i výsledky vzdělávání. Spolupráce se zřizovatelem, zákonnými zástupci, místní komunitou a dalšími institucemi je rozmanitá a efektivní. Výuku velmi obohacuje účast na projektech nestátních neziskových organizací. Přínosná je spolupráce s regionálními mateřskými školami a místním domovem seniorů.

Žáci i účastníci zájmového vzdělávání jsou prokazatelně seznamováni s bezpečnostními riziky při vzdělávacích činnostech. Úrazovost je obdobná se stejným typem škol a má klesající tendenci. Pedagogové o přestávkách řádně vykonávali stanovené dohledy. Budova byla v době inspekční činnosti zajištěna proti vstupu neoprávněných osob.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Sledovaná výuka probíhala v příjemné pracovní atmosféře, v esteticky podnětném a vstřícném prostředí a odpovídala ŠVP. Učitelé kladli na žáky srozumitelné požadavky, poskytovali jim dostatek času na řešení úloh. Zdařile spolupracovali s asistenty pedagoga, přičemž respektovali individuální pracovní tempo žáků se SVP a při obtížích s plněním zadaných úkolů jim poskytovali vhodnou podporu. Vyučující průběžně žáky povzbuzovali k dalším činnostem, což mělo pozitivní vliv na jejich aktivitu. Ti respektovali domluvená pravidla komunikace a v úlohách zaměřených na spolupráci náležitě rozvíjeli sociální kompetence. Oproti minulému inspekčnímu hodnocení průběhu se zlepšilo využívání výchovně vzdělávacích strategií, a to především na 2. stupni, kde více než na 1. stupni učitelé věnovali pozornost rozvíjení postojových cílů výuky, účelně využívali ve většině sledovaných hodin digitální techniku. Dobře vedli žáky k práci s různými informačními zdroji. Vyváženě využívali frontální formu výuky kombinovanou se samostatnou prací, či prací ve skupině nebo ve dvojici. Na obou stupních se učitelé zlepšili v zařazování sebereflexe žáků. V menší míře však cíleně zařazovali diferencované úlohy vzhledem k individuálním předpokladům žáků, tj. pro žáky slabší, žáky se SVP a na 1. stupni i směrem k nadaným žákům.

Ve sledované výuce českého jazyka a literatury na 1. stupni učitelky vhodně rozvíjely čtenářskou gramotnost a podporovaly žáky v rozvoji správných psacích návyků. V jazykové výchově vyučující zdařile procvičovali jevy hravou formou, s důrazem na správnou výslovnost. Efektivně zařazovali pestré vyučovací metody vedoucí k rozšíření slovní zásoby a rozvoji porozumění mluvenému i psanému textu. Méně se však koncentrovali na konverzační dovednosti. Výuka matematiky a přírodovědy se vyznačovala promyšleným uplatňováním mezipředmětových vztahů a inspirativním zapojením pohybových aktivit do procvičování učiva, což žáky viditelně motivovalo.

Při výuce českého jazyka a literatury na 2. stupni učitelé účelně podporovali názornost pomocí didaktické techniky. Aktivizaci žáků pozitivně zvyšovalo kombinování různých forem a metod výuky. Uplatňování kritického myšlení je příkladně vedlo k vyvozování souvislostí, zobecňování poznatků a k tvůrčí práci. Vyučující anglického jazyka účinně u žáků rozvíjela čtení s porozuměním a produktivní řečové dovednosti. Výuka matematiky byla dynamická, přínosně se střídaly činnosti v rámci různých kooperativních forem výuky. Účinně byla využívána digitální technika pro procvičení učiva či ověření výsledků jak vyučujícími, tak i žáky. Výuka fyziky vždy začínala náležitou motivací žáků k tématu. Ti pracovali převážně ve dvojicích či skupinách, které však ne vždy byly vhodně sestaveny vzhledem k jejich schopnostem. Některé aktivity k procvičení učiva byly nápadité, scházela však diferenciací úloh. V přírodopisu probíhala podnětně výuka bádáním, žáci se správně učili pracovat s mikroskopy i lupou a vytvářet vypovídající zápisy svých pozorování do protokolů. V informatice žáci systematicky rozvíjeli své logické schopnosti a dovednosti v programování. Mohli si také volit náročnost úloh. Efektivně byly využívány programovatelné stavebnice. Ve výchově ke zdraví žáci hodnotně rozvíjeli osobnostní a sociální kompetence. Při zeměpisu učitelka příkladně aktivizovala žáky a individuálně jim v případě potřeby dopomáhala. Využitím digitálních technologií funkčně zpestřila ověřování výsledků práce žáků. Tělesná výchova prospěšně rozvíjela osobní zdatnost žáků a jejich vzájemnou spolupráci při kolektivních sportech.

Náležitě připravené a dobře organizované zájmové vzdělávání probíhalo v esteticky podnětném prostředí a příjemné atmosféře. Vychovatelky účelně využívaly různé metody a formy práce, které účinně podporovaly sociální kompetence, sebeobsluhu a tvořivost účastníků. Vhodně se zaměřovaly na nenáročný aktivní odpočinek při výtvarných

a rukodělných činnostech, hře se stavebnicemi aj. Uplatňovaly k účastníkům vstřícný a respektující přístup a poskytovaly jim potřebnou individuální pomoc.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Škola účelně využívá různé druhy hodnocení (písemné práce, testy aj.) k ověření naplňování očekávaných výstupů ŠVP. Někteří učitelé iniciativně používají žákovská portfolia. Informace o výsledcích jsou k dispozici všem aktérům vzdělávání ve školním informačním systému.

Dosahované výsledky vzdělávání většiny žáků jsou v souladu s požadovanými výstupy realizovaného ŠVP. Na konci školního roku 2023/2024 prospěly dvě třetiny žáků s vyznamenáním, což je zlepšení oproti předchozímu inspekčnímu hodnocení. Z analýzy prospěchu vyplývá, že jen ojediněle neprospějí, opakují ročník či ukončují povinnou školní docházku v 8. ročníku. Obtíže činí žákům zejména fyzika a zeměpis.

Z analýzy přehledu prospěchu vyplývá, že adaptační přechod do 1. ročníku zvládají žáci dobře. Do 3. ročníku převažuje hodnocení stupněm prospěchu „výborný“ a „chvalitebný“. Ve 4. a 5. ročníku dochází k prvnímu zhoršení prospěchu, počet žáků s vyznamenáním klesá a rostou počty žáků ohrožených školním neúspěchem (žák je hodnocen minimálně z jednoho předmětu stupněm prospěchu „dobrý“ na 1. stupni, resp. „dostatečný“ na 2. stupni). Celkově byla ve školním roce 2023/2024 pětina žáků ohrožena školním neúspěchem. Problémy jsou také s adaptací na 2. stupeň. Pětina žáků 5. ročníku z původního počtu 13 žáků, kteří ve II. pololetí školního roku 2022/2023 prospěli s vyznamenáním, jej v následujícím školním roce ztratila.

Škola výsledky průběžně sleduje, vyhodnocuje při jednání pedagogické rady a metodických orgánů a přijímá opatření ke zlepšení. Za účelem předcházení školní neúspěšnosti při přechodu žáků z 1. na 2. stupeň se průběžně konají schůzky pedagogů vyučujících v 5. ročníku s vedoucími předmětových komisí ze 2. stupně. Ke zlepšení výsledků vzdělávání učitelé realizují doučování žáků. Žákům se SVP jsou poskytována podpůrná opatření dle doporučení poradenského zařízení a jsou také pravidelně vyhodnocována. Následná přijatá opatření a podpora však pro mnohé žáky nejsou dostatečně účinná. Téměř polovina žáků se SVP byla ve II. pololetí školního roku 2023/2024 ohrožena školním neúspěchem.

Riziko školního neúspěchu je úzce spjato i s vysokou absencí. Ve II. pololetí 2023/2024 byla evidována čtvrtina žáků školy s absencí nad 100 h. Ta je způsobena různými důvody, např. sociálně slabým či kulturně odlišným rodinným prostředím žáků. Školní poradenské pracoviště se tímto jevem zabývá a přijímá opatření, komunikuje se zákonnými zástupci a potřebnými institucemi, cíleně a podnětně motivuje žáky školními aktivitami k pravidelné docházce. Přitom škola využívá motivačních účinků pochval, jejich počet výrazně převyšuje uložená kázeňská opatření.

Preventivní program školy důsledně a dlouhodobě usiluje o její dobré klima. Pro budoucí žáky škola pořádá návštěvy ve třídách, v prvním ročníku pak adaptační hry a v šestém ročníku pro všechny žáky dosažitelné adaptační pobyty. Hodnotné preventivní aktivity jsou začleňovány průběžně do výuky, efektivní jsou také pravidelně realizované třídnické hodiny. Účinná je úzká spolupráce třídních učitelů se školní psychologkou během stmelování třídních kolektivů. Z projevů rizikového chování je primárně řešeno nepatřičné chování a nevhodné využívání sociálních sítí žáky. Všem aktérům vzdělávání přínosně poskytuje individuální poradenskou pomoc školní psychologka. Metodická pro práci s nadanými žáky

vhodně informuje pedagogy o metodách práce s nimi a předává informace jejich zákonným zástupcům o organizacích a akcích podporujících nadání.

Dobrých výsledků žáci dosahují ve školních i mimoškolních aktivitách, které podporují jejich různé vzdělávací kompetence, specifické zájmy a sociální a osobnostní rozvoj. Jedná se o projektové dny, divadelní představení, sběrové aktivity, exkurze, charitativní akce, četné kroužky aj. Jsou cíleně podporovány vztahy mezi spolužáky napříč ročníky. Hodnotně pracuje žakovských parlament sestavený z volených zástupců třetího až devátého ročníku, který se aktivně spolupodílí na jeho činnosti. Jeho prostřednictvím se žáci vyjadřují k návrhům pro zlepšení jejího vybavení, organizují celoškolské aktivity, příhodně se zapojují také charitativní činnosti např. formou sbírek. Náležitě je tak podporován rozvoj demokratických hodnot a občanské angažovanosti žáků.

Škola aktivně využívá možností externího hodnocení výsledků žáků v oblasti předmětových olympiád a soutěží, dlouhodobě ověřuje znalosti a dovednosti žáků 6. a 9. ročníku v českém jazyce a matematice. Účelnost kariérního poradenství a cílenou přípravu na přijímací zkoušky do čtyřletých maturitních oborů středního vzdělávání za rok 2024 dokládají nadprůměrné výsledky žáků v celorepublikovém srovnání.

Výsledky účastníků zájmového vzdělávání odpovídají cílům stanoveným v příslušném ŠVP a individuálním schopnostem jednotlivců. Výtvarné práce jsou vhodně prezentovány ve školních prostorách. Pedagogové vyhodnocují dosažení cílů zejména průběžnou reflexí průběhu činností ve školní družině. Výsledky pravidelně komunikují s vedením školy na čtvrtletních metodických setkáních. O úspěšném posilování osobnostních a sociálních kompetencí svědčí dobré vztahy mezi jeho účastníky či zájem o podnětné akce, které jsou pro ně a jejich zákonné zástupce pořádány.

Závěry

Vývoj školy

- Vzrostl počet žáků a učitelů, zvýšila se odborná kvalifikovanost pedagogů.
- Zlepšily se finanční a materiální podmínky.
- Některé nedostatky zjištěné při předchozí inspekční činnosti v roce 2017 byly odstraněny. Částečně přetrvává nižší účinnost poradenského systému vzhledem k vyššímu podílu žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, kteří jsou ohroženi školní neúspěšností a méně časté využívání diferenciací výuky.

Silné stránky

- Strategie rozvoje školy, která je zaměřená na tvorbu pozitivního klimatu, je podnětná. Aktéři vzdělávání ji sdílejí a aktivně se podílejí na její realizaci, což je patrné v širokém spektru podporujících činností. (1.1)
- Zájmové vzdělávání je uskutečňováno ve vstřícném, sociálně pozitivním i esteticky podnětném prostředí, což má kladný vliv na kvalitu realizovaných činností. (4.1)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

- Příležitostí ke zlepšení je diferenciací výuky pro žáky ohrožené školním neúspěchem, žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a na 1. stupni i pro nadané žáky. (4.3)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Diferencovat výuku vzhledem k individuálním schopnostem žáků.
- Motivovat žáky zvláště na 1. stupni k účelnému využívání různých informačních zdrojů, využívat ve výuce digitální technologie pro zvýšení jejich aktivizace a záměrně rozvíjet postoje cíle.
- Zvýšit účinnost školního poradenského systému.
- Důsledně vyhodnocovat efektivitu přijímaných opatření pro zlepšení výsledků žáků ohrožených školním neúspěchem.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínkám, přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činností. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejné lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Údaje o škole z rejstříku škol a školských zařízení a z výkaznictví školy – stav k termínu inspekční činnosti
2. Jmenování do funkce ředitelky školy s datem účinnosti od 22. 7. 2004
3. Dokumentace týkající se koncepce, řízení a autoevaluace školy – školní roky 2023/2024 a 2024/2025 k termínu inspekční činnosti (vzorek)
4. Dokumentace školního poradenského pracoviště – školní roky 2023/2024 a 2024/2025 k termínu inspekční činnosti (vzorek)
5. Další dokumentace školy podle § 28 odst. 1 školského zákona za školní roky 2023/2024 a 2024/2025 k termínu inspekční činnosti
6. Webové stránky školy www.zsmseno.cz

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Ing. Jana Diopová, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Adéla Mia Filippi, školní inspektorka

PhDr. Vladimíra Zikmundová, Ph.D., školní inspektorka

Bc. Mária Kotvanová, kontrolní pracovnice

29. 11. 2024